

Barcelona, 9 de maig de 1930

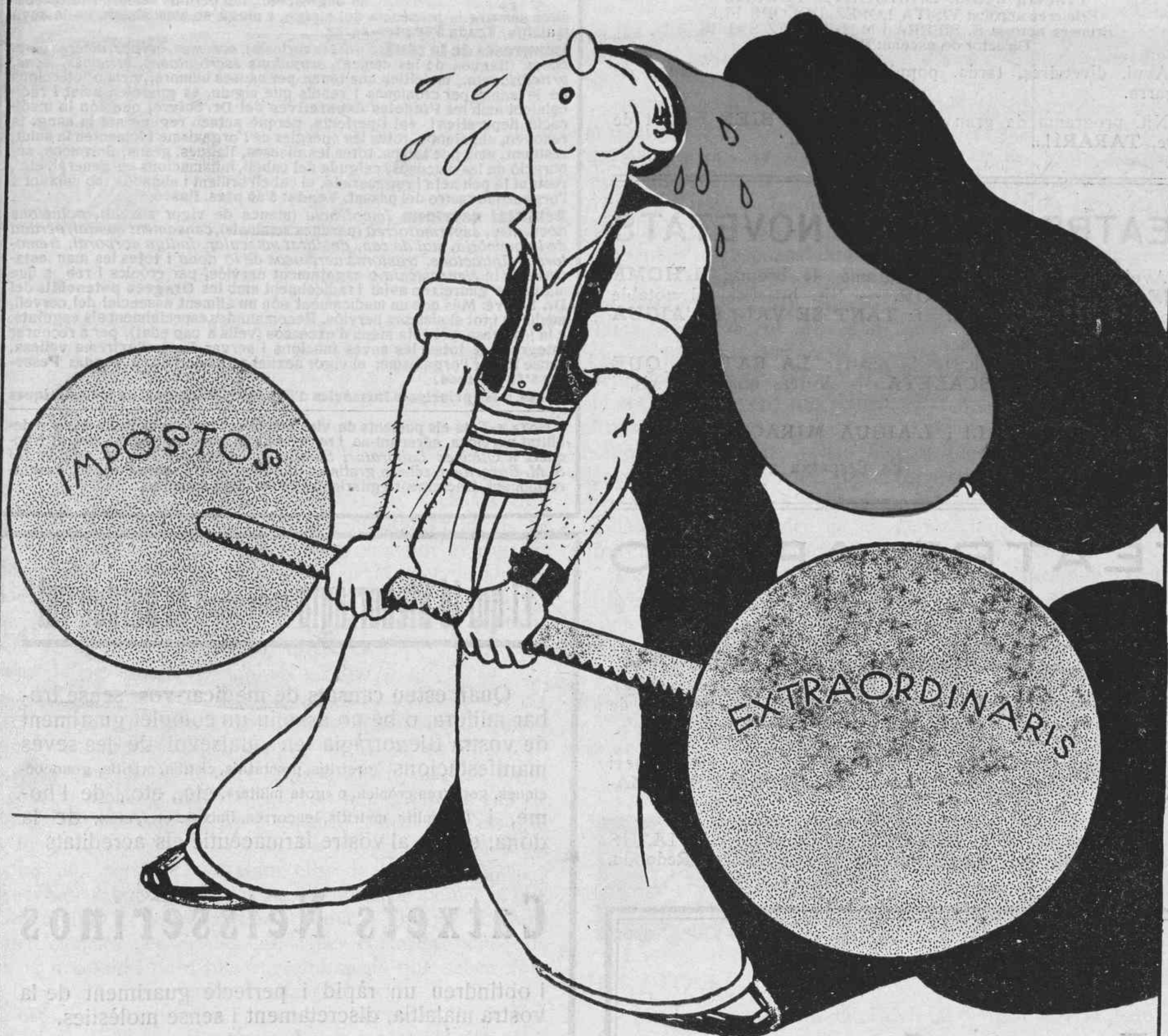

La Torratxa de la Torratxa

ANY LIV - 2654 - 15^{cts.} - Atrassats, 30

DEL R. 30

Amb rebaixa i tot, encara pesa massa

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors, JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA
Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda: **MUSIC-HALL** o **L'ULTIM AMOR DE MARION**. (Comiat del **BALLET RAY-BEL** i les seves **GIRLS**. — Nit, a riure: **CONQUISTA'M EL MARIT!**)

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: **NO ES POT ESSER BON NOI**, i **ESTRENA** de **BOIRES DE LONDRES**. (3 actes i 7 episodis d'Alfons Mata del Hierro). — Nit: **A RIURE! CONQUISTA'M EL MARIT!**

Diumenge, tarda, a les quatre: **QUINA NIT!**, i **CONQUISTA'M EL MARIT**. — Nit, a riure! **CONQUISTA'M EL MARIT**.

TEATRE TALIA

Companyia de vodevil i teatre modern
Primera actriu: ENRIQUETA TORRES
Primeres actrius: VISITA LOPEZ, DOLORS PLA
Primers actors: S. SIERRA i M. GIMENEZ SALES
Director de escena: R. CARALT

Avui, divendres, tarda, popular: **GARDÈNIA**, l'exitàs de Sagarra.

Nit, programa de gran broma: **GENTE BIEN** i l'èxit de riure, **TARARÍ!**

TEATRE CATALA NOVETATS

Avui, divendres, tarda, programa de broma: **L'HOME QUE S'HAVIA DE MORIR**. — Nit, benefici del notable actor Antoni G. de Gimbernat: **TANT SE VAL!** i **L'AIGUA MIRACULOSA**.

Diumenge, a dos quarts de quatre: **LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA**. — A tres quarts de sis, i nit, a les deu:

TANT SE VAL! i **L'AIGUA MIRACULOSA**

Es despatxa a Comptaduria

TEATRE APOLO

ULTIMA SETMANA

Demà, dissabte, tarda i nit, **BENEFICI** del primer actor **PERE SEGURA**: **LA ROSA DEL AZAFRAN** (acte primer), **LA TAZA DE TE** (reprise), **EL POLLO TEJADA** (reprise), **PORQUÉ SE QUITÓ JUAN DE LA BEBIDA**, monòleg de l'illustre escriptor **EN JACINT BENAVENTE**.

Diumenge, tarda i nit: Comiat de la Companyia, i últimes! últimes! de l'Exit de la temporada, **LA ROSA DEL AZAFRAN**.

Dilluns, 12 de maig: **DEBUT** de la Companyia de **LLUIS CALVO**, en la que figura l'eminent baríton **Marcos Redondo**.

Els millors discos
són els de

La voz de su amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

TEATRE COMIC

Avui, divendres, nit. Sensacional èxit de la revista del dia:

VENUS GENITRIX

2 actes, 12 quadros. Llibre de Vicents Pardo, música del mestre Isidre Rosselló. Mise en scène, Cèlia Albareda. Primeríssima parella de ball, M. Maury-E. Ricaux. 130 bellíssimes ballarines.

Dijous i dissabtes, tarda i nit. Els altres dies, nit, a les deu.

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties' gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avarosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florncos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: **Pesettes 5'50 el flascó.**

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortollament, tractament i guariment de les dites malalties.

"El qui té *Blenorragia* (Purgacions) és perquè vol"

Quan esteu cansats de medicar-vos sense trobar millora, o bé no assoliu un complet guariment de vostra *Blenorràgia* en qualsevol de les seves manifestacions (*uretritis*, *prostatitis*, *cistitis*, *artritis*, *gonocòciques*, *gonorrea crònica*, o «gota militar», etc., etc., de l'home, i (*vaginitis*, *metritis*, *leucorrea*, *fluixos*, etc., etc.), de la dona; exigiu al vostre farmacèutic els acreditats

Catxets Neisserinos

i obtindreu un ràpid i perfecte guariment de la vostra malaltia, discretament i sense molèsties.

De venda: **Barcelona**, SUAÑA, Escudillers, 8; **BELTRAN**, Junqueres, 11; **Reus**, SOLER, Llovera, 26 i Centres d'específics.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Els estudiants

hi ha un element generós, aquest és l'estudiant. L'estudiant és el tipus representatiu de la joventut, de la lluita, de l'entusiasme i de la passió. Potser és una mica lleuger, irreflexiu, inconseqüent; però quan topa amb una dificultat, amb una contrarietat al seu tarannà, a la seva manera d'ésser, no hi ha tipus més ferm, més categòric, més decidit. Posa la seva llibertat, la seva carre-

ra, la seva seguretat personal al servei de qualsevol causa noble.

Jo els he seguit mantes vegades els estudiants. Els he vist com apedregaven els llums del carrer de Balmes fins arribar a la vella estació de Sarrià de la Plaça de Catalunya, quan aquell "tràgic carril de Sarrià" agafava la vida d'un ésser sota les seves rodes ràpides; els he vist plantejar vagues en defensa de la vida humana amenaçada pel tren del carrer de Balmes, fins que aconseguiren que l'autoritat municipal posés un guàrdia urbà a cada cantonada, per tal de servir la vida dels ciutadans; jo els he vist anar a la vaga i manifestar una violenta actitud de protesta quan es volia posar en mans de la gent de Deusto el poder universitari, no controlat per la ciència, sinó pel sectarisme religiós; jo els he vist lliurar-se a la protesta davant de cada fet polític en el que creien que devien manifestar la seva actitud, com avantguarda que eren dels homes del futur...

Han estat ells, sempre ells, sense necessitat d'aquests "elementos extraños", que sempre surten en les notes oficioses, perquè els estudiants no necessiten mai de l'ajut i la coacció moral o material, que no admetrien de cap de les maneres, donada la seva especial psicologia, els qui han donat la sensació que això era un país que no sabia silenciar una actitud; han estat ells, de "motu proprio", els que han sabut donar a entendre a certs elements que la Universitat és quelcom viu i humà, i que no tan sols aprenien ciències per a saber-les, o per curiositat, sinó que tenen la necessitat de demostrar amb acció que saben formar l'esperit i donar color a una generació.

L'estudiant és quelcom inatacable. Potser és l'únic element de tots els temps i totes les hores inviolable. L'ànima de la joventut es forma entre els llibres i el carrer. Tot i éssent de diferents encontrades polítiques, hi ha quelcom que el lliga als altres en un moment determinat. Pot haver-hi una guerra civil d'estudiants, perquè mai no poden arribar a entendre's en determinats fets un estudiant republicà i un estudiant dretista; però, per exemple, a Catalu-

nya, hi ha un esperit patriòtic que els agermana tots, i a Madrid hi ha un deure de llibertat que també els uneix. Els estudiants són sempre la primera veu generosa que esclata i que dona a entendre que al carrer passa alguna cosa més que transeünts.

Recordeu les estampes dels estudiants castissos del segle picaresc. Allà on arriba l'estudiantina, la gresca i el liberalisme hi són presents. Amb un somriure als llavis sabien dir una finor, plantar cara als valents d'ofici i més tard enlairar-se als llocs preeminents de l'Estat. Són els mateixos que protesten perquè no els deixen dur un casquet significat, que més tard deixaran de dur, passada la moda momentània; són els mateixos que saben unir els deures de patriota amb la gràcia riallera d'un fet anecdòtic...

Porten amb ells una cosa que els fa invencibles, i és la continuïtat. Els estudiants, tot i no éssent els mateixos, les generacions passen ràpidament per les Universitats, tenen un esperit de religió, de francmaçoneria, de "casta". Aquesta potser és la única "casta" existent. La casta dels estudiants. Tant els de l'Institut, com els de la Universitat, senten la responsabilitat del moment que passa. S'adonen que és tan sols éssent estudiants que podran fer allò que desitgen, i saben dur-ho a terme. Una vaga d'estudiants, efectivament, des d'un punt de vista d'ordre públic, no té cap importància, és cert. El pa, a l'endemà, serà repartit igual i no faltará el tabac, el cafè, ni la circulació tramviària, però una Universitat buida és com si nosaltres mateixos preparéssim la incivilització futura. Sense homes que estudiïn, sense homes que treballin l'esperit, demà hi haurà tramvies, pa, cafès i tranquil·litat i fins ordre, si volen; però i a l'endemà? I anys més tard? Què hi haurà? Qui prendrà de les generacions que tomben la direcció material i espiritual del país?

Les Universitats tancades no poden quedar-hi. Una Universitat tancada, pot no ésser un perill per a l'ordre públic; però és un perill per a la cultura i la civilització. I això, encara que la guerra europea s'hagi fet sota aquesta bandera, segueixen éssent paraules que signifiquen qualque cosa.

Quan un estudiant es proposa una cosa, tard o d'hora ho aconsegueix. Preparem-nos a rebre els esdeveniments.

FRANCESC MADRID

UBIQÜITAT

Aquests dies, el nom de Rovira i Virgili ens fa pam-pallugues als ulls...

Rovira i Virgili conferenciant a Gràcia, Rovira i Virgili conferenciant a Masnou, Rovira i Virgili conferenciant a Mataró, Rovira i Virgili conferenciant ací, Rovira i Virgili allà...

Només que en cada conferència guanyi un vot, qui dubta que sortirà per majoria?

Algú, però, diu que hi ha trampa, que els conferenciants són dos... Perquè, o cal reconèixer al senyor Rovira i Virgili el do de la ubiqüitat, o convenir que, mentre el senyor Rovira dóna una conferència a Reus, un segon senyor Virgili en dóna una altra a Tarragona.

SEMBLANCES

Durant els entreactes de l'estrena de "Tanit se val!", de l'Avelí Artís, es discutia, als passadissos del Teatre, si l'obra era o no era molt semblant a "El carrer". Les opinions anaven dividides. Alguns "carreristes" decidits, llençaven, amb evident complaença, el mot de "Plagi". La discussió no semblava haver d'acabar-se. Algú, però, finalment, concloué:

—Bé, allò de Romea és el carrer, i això el carreró.

—Sí—afegí un altre, amb desig de desprestigiar—: Un carreró sense sortida.

LA POR GUARDA LA VINYA

El senyor M... R... tenia el seu fill estudiant medicina a Madrid. Tot de sobte li ha posat un telefonema manant-li que ho deixés tot i vingüés a Barcelona.

El noi, tement una desgràcia, ha agafat l'exprés i ha comparegut a casa dels seus pares. S'ha estranyat, però, de trobar-los molt tranquils.

—Què hi ha, papà?

—Res...

—Que ha passat alguna desgràcia?

—No...

—Que hi ha malalts?

—No...

A la fi, el noi, exasperat i no comprenent la situació, ha volgut saber:

—Doncs, per què m'heu fet deixar els estudis i venir amb aquesta pressa?

—Senzillament: perquè aquests dies de primavera hem tingut por que el "cocido madrileño" t'encengués massa les potències.

DELS DOLÇOS I DEL PATRIOTISME

L'altre dia, a les postres del dinar, li serviren a Virai un dolç de nata o crema. Això no tindria res d'estrany. Són molts els senyors que, de tant en tant o cada dia —segons siguin o no llaminers—, mengen per postres un dolç de nata o crema.

Però és que aquest que es menjava Virai, ¡nomenava's "Amnistia"!

Sincerament: a Virai se li va tornar amarga l'Amnistia a la boca. I és que a Virai el pecat que més l'indigna, el que considera més pecat mortal —tan mortal que molts en moren—, és el de la ximpleria. I a Virai, de fa molt temps a aquesta part, li fa l'efecte que el món és un cabàs de ximpler.

Posar el nom d'amnistia a un dolç de crema, pa de pessic i xocolata aprofitant-se del moment polític, li sembla a Virai una cosa baixament indigna. I grotesca: tan grotesca com aquell dolcer que el dia de la mort de Sarah

Bernhardt posà llaços de dol als dolços que porten el nom de la que fou gran actriu.

Algú, amb tota bona fe —perquè aquí n'hi ha molta, de bona fe, però és una bona fe que fa més mal que una pedregada—, ens dirà que això de posar el nom d'amnistia a un dolç és patriotisme. I Virai contestarà que sí, que potser és patriotisme: un patriotisme posat al servei del calaix de la calderilla. I, si no, que se li permeti a Virai fer una pregunta: si tan patriota és aquest dolcer, si tan catalanista, si tant l'emocionà el que hom concedís l'amnistia als empresonats catalans, que fins creà un dolç nomenat amnistia, ¿els diners guanyats amb la venda d'aquest dolç, els trameté a la subscripció Pro-Empresonats?

Es una pregunta inofensiva, sense mala intenció ... .. censura ... ..

Aquí la gent celebra amb entusiasme que un dolcer faci un dolç nomenat Amnistia. Però quan hom fa un festival a benefici dels empresonats i llurs famílies, no hi va.

Virai creu que hauria d'ésser al revés. I creu que amb un patriotisme de nata, pa de pessic i cadenes de xocolata no es va enlloc.

VIRAI

Catalunya a l'Exposició

De mica en mica ens anem possessionant de l'Exposició. Ara ja gairebé no ens saben tant de greu els diners que ens han arrencat de les nostres butxaques. No ens saben greu, perquè ens deixen entrar amb el cap ben alt en aquell recinte, que, si bé des del primer dia es digué era nostre, l'ambient que s'hi respirava, ens era indiferent, pel que tenia de forà.

Catalunya va entrar per primera vegada a l'Exposició quan el gloriós "Orfeo Català" va donar-hi els dos concerts. Ara hi ha entrat per segona vegada; si primer ho va fer en el Palau Nacional, ara ho ha fet a l'Estadi. Per nosaltres l'Estadi no havia estat inaugurat. Els senyors que regien les seves manifestacions deportives havien fet programes incoherents, "xarlotades"; diumenge darrer Catalunya va fer desfilar la virior de la seva raça per la pista, i les senyeres i estendards dels clubs voleiaren per l'aire de Montjuïc. Per primera vegada, tota la Catalunya esportiva va donar-se una abraçada de germanor, i ho va fer en els terrenys de l'Exposició de Barcelona 1930.

Al costat dels clubs populars, aquests que s'han creat un nom i una grandesa, perquè són potents moral i materialment, hi hem vist els ignorats, del poblet llunyà, que sols coneixen el camp i els seus homes, l'única grandesa dels quals és millorar la raça.

Colors, colors i colors; senyeres, estendards, banderins, jerséis, pantalons, tot llueix a la llum del sol barceloní. Tots els colors s'agermanen en un arc de sant Martí immens.

Catalunya va prenent possessió de la muntanya de Montjuïc. S'hi va enfilant de mica en mica. Aviat assolirà el cim. Quan, lliure de les parets que rodegen l'Exposició, podrà sortir-ne fora, sentirà fretura de posseir-la per enter. La muntanya de Montjuïc ha d'ésser de Barcelona, sense closos ni reconcs aliens. La ciutat no vol al seu cim l'espectre del castell. I, quan al cim no hi hagin les fosses que ens recorden tristors de les èpoques passades, ni vegem les sentinelles vetllant nit i dia, podrem dir que Catalunya, en entrar a l'Exposició de Barcelona l'any 1930, va fer la millor de les conquestes.

DOMÈNEC DIUMENGE

ELS JOCS FLORALS D'ENGUANY

A les tres de la tarda del darrer diumenge, primer del maig de 1930, varen celebrar-se els Jocs Florals, en el Palau de la Música Catalana.

La gaia festa, que s'havia exclòs de la vida catalana durant les anyades passades d'anormalitat, ha tornat a nosaltres més ufana que mai. Li han estat retuts els ho-

poetes i visquérem per uns moments en el món de la tan estimada llibertat, en sentir-nos units, identificats, amb els que, malgrat les circumstàncies, han conservat heroicament, immaculada, la festa dels Jocs Florals a Catalunya.

En Joan Maria Guasch, una vegada més, ha obtingut

Joan Maria Guasch, poeta guanyador de la "Flor Natural" i mestre en Gai Saber

Júlia Guasch, proclamada Reina de la festa

nors que es mereix la festa del saber i la poesia, i els primers en prendre-hi part han estat els representants populars de la ciutat, que en aquells moments representaven Catalunya. La bandera de Barcelona hi ha assistit, i, aparellada amb la barrada, presidiren l'acte.

Diumenge, en sentir el llarg repicament de mans, repetit vegades i més vegades, vàrem oblidar per uns moments les fuetades sofertes per la nostra ànima. Gosàrem sentint els vibrants discursos, somniàrem una primavera d'ufana florida en escoltar els versos dels nostres

la "Flor natural" amb llur composició "Passa l'amor". El llourejat poeta elegí reina de la festa la seva filla, senyoreta Júlia.

Tots els poetes foren aplaudits en llegir llurs composicions, i la festa transcorregué sense el més lleu incident.

Els Jocs Florals han retornat enguany. Saludem-los com a portadors de la nova primavera a la nostra terra.

A remarcar-ne, alguns fragments dels discursos dels senyors Maluquer i Viladot i Carles Ràhola.

El viatge de L'Orfeó Català

Ja ho sabíem. L'"Orfeó Català" ha triomfat a Sevilla i València, com va triomfar anteriorment i com triomfarà cada vegada que aquella massa orfeònica canti, tant a casa com a fora. I és que l'"Orfeó" representa quelcom més que la tenacitat d'un home i la voluntat dels 250 executants. Es la veu que s'aixeca per damunt de les seves testes i s'aplega al redós de la seva senyera gloriosa; la veu d'un poble que indiscutiblement l'acompanya en esperit, per lluny que vagi. I aquest poble, malgrat es vegi bescantat per molta part de gent que no comprèn els batecs del seu cor, vol escampar arreu les seves coses, en el present cas reflectides per l'"Orfeó Català".

Els concerts donats a Sevilla i València han estat èxits rotunds. Si la gent de Mestre Millet no tingués ja conquerida una inigualable vàlua, en aquest viatge n'hauria assolit un bon tros.

Les crides publicades a les respectives capitals, perquè es tributessin grans arribades als catalans, ens encoratgen i tenen una significació ben determinada. Mentre aquí no se'ns permet fer-les, a fora casa les mateixes autoritats les interessin.

Com en tants altres punts, a Sevilla i València ha

triomfat el nostre "Orfeó". Les mans s'han ajuntat en finalitzar llurs cançons, i el nostre art ha rebut l'honor majestuós. Cada nova sortida de l'"Orfeó Català" ens honora i el fa estimar per qui l'escolta. Cada nou concert és un nou graó que pugem cantant "en senyal de llibertat"...

Maig

El temps s'ha desvetllat... Tresca pel cel el sol, més caldeiant cada jornada; al rossinyol retorna la tonada que li restà l'octubre amb el seu gel.

Als pètals de les flors cerca la mel l'abella, que brunzina atrafegada, i l'aura, calitjosa, enjogassada, ofrena un lenitiu al meu anhel...

Al jardí, la donzella de l'amor selecciona les flors de més perfum per adornar-se el pit i amb son color fer ressaltar del rostre seu la llum que brota com d'infern d'odis i d'ires i, com llengua de foc, llença guspieres...

VÍCTOR CANIGÓ

AGREDOLÇOS

LITERATURA FEIXISTA

Un literat i acadèmic italià proclamava recentment que, "en els darrers anys, la literatura italiana havia evolucionat envers formes independents, tot rejuenint l'immortal geni llatí". Tot, no cal dir-ho, a la major glòria del règim feixista.

Tenim precisament a la vista algunes mostres d'aqueixa "independència" del geni llatí, i no volem privar els nostres lectors del plaer d'assaborir-les. Perquè, a més a més, aqueixes manifestacions literàries (?) poden ajudar a comprendre moltes coses de la vida italiana, i són, certament, tan instructives com divertides...

Tota la literatura feixista no és més que una apologia, en vers o en prosa, del règim i del "Duce", del senyor Mussolini o dels seus lloctinents. Ací, d'això, ja en sabem alguna cosa: encara que només sigui cosa de paròdia.

Però tornem a Itàlia. Un tal Filippo Tempera ha escrit un volum sobre "Benito, èmul superior de Cèsar i de Napoleó". El títol és prometedor. Vegem el contingut, en el qual Mussolini s'hi dreça com un Déu, en la solitud de la seva immensa, de la seva incomparable glòria, admirant les edats futures amb la seva gegantina talla...

L'autor examina el "Duce" des d'un punt de vista històric, literari, religiós, arqueològic i antropològic, i arriba a aquesta conclusió: Totes les branques dels coneixements humans no basten a explicar la personalitat del "Duce". Sí; totes les forces de la naturalesa han col·laborat a la perfecció del seu geni. Però cal admetre també una força secreta, misteriosa, providencial...

L'autor ens parla d'una hipòtesi científica, segons la qual el "Duce" tindria una glàndula tiroide voluminosa, especialment escollida per la Providència... Però de seguida abandona aquesta hipòtesi fisiològica i consagra dos capítols definitius a l'origen diví del "Duce"!

Potser us pensareu que l'autor se'n burla... Sí, sí! El volum va prologat pel ministre d'Instrucció Pública, i ha motivat un elogi molt seriós del ministre d'Agricultura, i un altre del President de la Cambra dels Diputats.

Cal citar també un llibre de versos dedicats a Mussolini: "A tu, Benito Magnum", en un dels quals la Pàtria italiana diu al "Duce":

"Mentre la teva espasa invencible brilla al sol, jo regno victoriosa i cerco el meu imperi."

Per tal de no cansar massa el lector, ja no citarem més que un altre llibre, el "Cartoccino", "lectures per als infants", text oficial imposat pel governament a les escoles primàries.

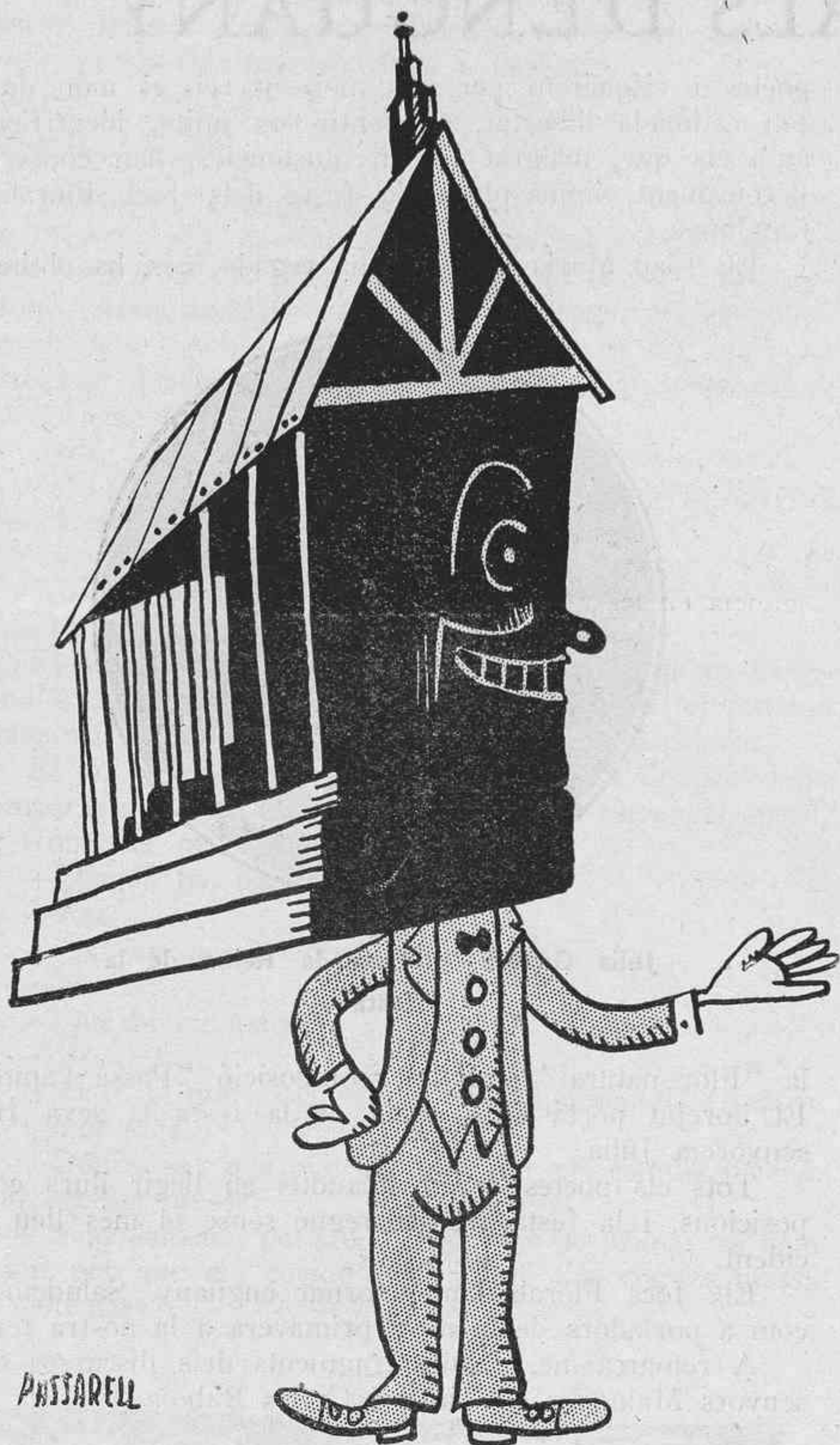
Tot el llibre tracta d'educar l'infant en el culte de Déu... i del "Duce" (el Papa es coneix que queda confinat a la ciutat vaticana), i conté algunes anècdotes d'un infantilisme deliciós. Vegeu-ne, per acabar, una mostra:

El "Duce", encara infant, treballava al costat del seu pare, ferrer, el qual, tot mirant-lo manxar, exclama:

"Serà tan gran forjador,
que serà un emperador!..."

I ha manxat tan fort, en efecte, tan fort, que totes les llibertats i tots els drets de l'home han volat lluny del seu entorn.

PEROT

PASTARELL

L'ESTADI SOMRIU

—Ara, això, ja és una altra cosa!

El monument a Pi i Margall

Decididament, el criteri recte, el sentit comú, ha triomfat una vegada més. El nostre Ajuntament, escoltant el poble, ha acordat erigir el monument al gran patrici Pi i Margall en el lloc assenyalat de bell principi: cruïlla del Passeig de Gràcia amb la gran-via Diagonal.

No s'ha volgut anar a un plebiscit popular, i ho celebrem. Aquestes coses, sols amb rectitud de criteri per part de les representacions populars, poden ésser resoltes. No cal anar a una pulsació col·lectiva, que sempre es presta a ésser interpretada malament i a mixtificar-se.

Cal, ara, emprendre immediatament les obres. Si el projecte de Blay no s'adapta al lloc, que sigui modificat o canviat. Però que no es passi més temps discutint el "boceto" ni esperant tràmits enutjosos. S'ha d'alçar el monument de seguida, perquè, a no tardar, puguem retre el tribut de què som deutors a l'insigne Francesc Pi i Margall.

Art i Artistes

LA PINACOTECA

Si haguéssim de nomenar un representant de la pintura moderna catalana en l'especialitat de figura i més encara de figura de dona, sens dubte hauríem de designar l'Ernest Santasusagna.

Acadèmic en quant fa referència a la correcció del dibuix i de les normes de composició, no té, però, l'encarcarament dels excessivament pagats de les normes estètiques amb recepta, sinó que, sense sortir-se de lo estatut, sap interpretar i donar un to personal a les seves obres.

Coloreix amb coneixement i compon tan exactament d'acord amb l'ambient en què situa els models, que mai no donen els seus treballs la impressió d'una cosa freda ni, pesi al nu, de xavacaneria, ans realitza totalment lo que s'espera d'un pintor ben dotat i jove. Valentia en el traç i en la concepció, sense doctrinarismes endarrerits ni extravagàncies intel·lectuals. L'exposició, un encert i un èxit dels pocs que es reconeixen amb gust.

SALA PARÉS

En parlar de l'exposició d'En Joaquim Mir, no sabem si començar per l'elogi al gran mestre del colorit o per doldre'ns que no totes les obres exposades responguin exactament a lo que s'espera sempre que s'anuncia posar-se al públic una nova mostra del seu saber.

El traç, més que ferm, agegantat d'En Mir subsisteix; el color llambregant i els celatges inimitables, també; però al costat d'això es veuen titubeigs que, tractant-se de qui es tracta, sols poden obeir a una cosa: a concessions al públic adquiredor.

Si parléssim d'un situat a menys altura que està En Mir, sols podríem fer elogis en general; ara tenim que doldre'ns que el pintor dels atreviments únics i el més independent dels nostres pintors es deixi influenciar pels qui s'espantarien de penjar a casa seva una d'aquelles produccions d'abans. Nosaltres, quan pensem amb En Mir, pensem en el pintor de l'època de Mallorca; no en l'actual.

EXPOSICIÓ LES ARTS I ELS ARTISTES

A Sarrià, "Els Blaus", centre excursionista, han organitzat una exposició d'artistes d'aquells alentorns, uns coneguts ja, i els altres que tot just comencen. És un lloable esforç el que han fet els nois sarrianeses, i cal parlar en primer terme de les obres d'En Puig Barella, decorador amb gran sentit del seu art i que triomfa amb les seves obres "Noia" i "Fris", d'un alt esperit i d'una execució perfecta.

També són dignes de mencionar, Josep Beltran, "Suburbi", pintura d'alta estilització decorativa, de molt bon efecte; està bé. — Gausacs, "Figura", surrealisme dins aquesta concepció de modernitat tirant a lo arcaic; està força bé. — Tarrassó M. Diversos paisatges i un bodegó que està bé; té aquest jove molta pasta. — Cabanes (Josep). Molta traça i força tècnica; el seu excés el perjudica. — Obiols, "Sirena". Ben determinat dins l'art. — Raurich, "Terres llevantines". Visió romàntica; bé dins l'estil seu. — Tataré, uns paisatges molt ben entonats. — Torné, Yago Cèsar, Clarassó, Horta. Hi tenen qualque cosa bonica.

Els joves Bacardí i Beltran (Joan) sobresurten dels altres; cal felicitar-los.

Salvador Vilà. Té peces de ceràmica fetes amb molta gràcia; cal que persevera en l'estudi de les formes i cerqui bé el seu camí, i té garantit l'èxit.

Serrahima, en l'orfebreria, molt bé en tècnica i elegància en les formes.

Ramona Planas és una veritable mestressa en l'art del Pirograbat; tot lo que hi té és molt interessant.

BORIEL

Del monument d'En Pi i Margall

En Santamaria: —Per fi hem triomfat; s'aixecarà aquí, i prou!

Quan la va estrenar, se li aguantava molt dreta.

La barretina d'En Cambó

Després del míting del gat, va començar a decantar-se-li.

Més tard, amb penes i treballs, se li veia.

I ara opina que, "per la concòrdia", lo millor és des-sar-la a la calaixera.

ESTAMPES DE POBLE

Uns còmics

En aquest poble hi ha boig. N'hi ha un, el boig oficial del poble, però jo crec que n'hi ha més: els que creuen sensats i ho són menys que ell.

El boig, menyspreat i ofès continuament pels que tenen seny i no tenen pietat, s'ha fet molt amic meu —jo no l'insulto ni em burlo d'ell— i m'acompanya sempre que em veu.

Avui m'ha vingut a trobar quan jo me n'anava a les vinyes—que comencen a vestir-se d'un verd tendríssim— amb un llibre nou sota el braç, un llibre que us recomano: "Imàn", de Ramon J. Sender.

I m'ha dit:

—Han arribat uns còmics! Uns còmics de debò que aquesta nit faran funció al cafè!

Estava molt content. Els còmics li feien més gràcia que a un autor dramàtic. Els ulls se li encenien d'alegria i la boca li dibuixava un somriure d'orella a orella.

No l'he pogut aguantar en tot el matí. No m'ha deixat llegir. Estava avalotat. Cridava, saltava per entre els ceps com un dimoni, cantava d'una manera estranya que feia callar, pasmats, els ocells.

Quan hem tornat al poble, en passar per la riera, que és on hi ha el cafè, m'ha agafat de la mà i m'ha dut fins

la porta, en els vidres de la qual hi havia enganxat un paper verd amb unes lletres dibuixades a mà que deien:

*Tournée artística per Catalunya
del popular primer actor X.*

A la tarda, en havent dinat, he vist el primer actor. Jo, malgrat viure entre còmics, autors i empresaris, i malgrat escriure i estrenar comèdies —algunes d'elles, les dolentes, amb èxit—, no el coneixia.

El primer actor és un home vell, menut, ple d'arrugues, arrugat com una pansa. Té una veu esquerdada i feble, uns ulls que ja no veuen ço que el volta. Va amb gorra —una gorra de quadrets blancs i negres que li ve estreta—, i porta un vestit que de tant anar amunt i avall de les carreteres, ja és de color de carretera, de pols de carretera. Porta una camisa sargida i d'una blancor molt dubtosa, va mal afaitat.

Jo m'hi atanso i em dono a conèixer.

—Ah, sí!—fa ell, aixecant-se i estrenyent-me la mà.—Ja he vist comèdies seves, sí. No les porto en el meu repertori perquè hi surt massa gent.

I afegeix aquesta cosa eternidorament còmica en un home derrotat com ell:

—Vol prendre alguna cosa?

En saber, però, que sóc jo qui té gust en convidar-lo, demana "una copa de conyac marca".

I em diu que ell és, efectivament, el primer actor; que avui ja és vell, massa vell: té vuitanta-nou anys, i la gent ja l'ha oblidat. Mala cosa l'oblit, quan no es tenen diners. I ell no en té, no n'ha tingut mai, malgrat haver-ne guanyat molts. Però, què hi farem!, ell ha estat un pròdig, un home generós, i la vida no pot rectificar-se. És l'actor més vell de Catalunya, indubtablement, i ha treballat, ha treballat sempre. I entre els millors: l'Enric Borràs, En Tutau, En Fontova, la Mena, la Monner.

En un moment de sinceritat s'oblida que és el primer actor i em confessa:

—No és trist que, essent tan vell i havent treballat tant, encara hagi d'anar d'un poble a l'altre fent aquests papers?

I el plany li surt xiulant de la boca negra, per entre les dues úniques dents grogues que hi té. Després, però, com avergonyit d'aquest plany, torna a ésser el primer actor un temps aplaudit i famós.

—Jo, però, val a dir-ho, estic més bé que mai de facultats. I encara m'atreveria a plantar cara als còmics d'avui. Perquè avui, cregui'm, no n'hi ha de còmics: tots són uns titelles que no tenen cap afició al teatre i en fan ofici. No em volen a mi els empresaris; diuen que sóc massa vell. Però no és això, no: són els còmics que, per por i per enveja, en contractar-se posen la condició que no se m'ha de contractar a mi.

Jo, tímidament, procurant no ferir el seu orgull, li pregunto:

—Però, volem dir que no estariu més bé amb la família?

—No en tinc, de família. I si en tingués, tampoc no em voldria. Als vells no els vol ningú: ni la família.

I redreçant-se altre cop, diu:

—Però, vaja, si li he d'ésser franc, aquesta vida encara em diverteix. Sense fer comèdia, m'enyoraria. Més que un plat de sopa, m'alimenta un aplaudiment.

Jo el miro i sospito que el deuen aplaudir per llàstima, per a fer-ne riota.

—I la companyia?

—Es allà dins, a la cuina, amb la "cafetera", repas-sant l'equipatge.

Amb una excusa m'aixeco i em dirigeixo a la cuina a veure si conec algú de la companyia. Però a la cuina només hi ha una noia d'uns vint o vint-i-tres anys i la dona del cafeter, que repassen unes peces de roba.

Quan torno, estranyat, al costat del primer actor, aquest em diu maliciosament:

—Ja ha vist la companyia?

I afegeix amb una espurna de tristesa:

—Quina companyia vol que porti, home de Déu, si no la podria pagar? Anem dos, aquella noia i jo, i moltes vegades amb prou feines fem per a pagar la fonda. Sort que fem la tournée a peu.

Jo el miro amb una profunda llàstima. Ell segueix:

—Es una bona noia. I una bona actriu; ja la veurà. Podria estar a Romea o a Novetats, però ni En Canals ni En Daví la volen: com saben que es fa amb mi, també li tenen enveja.

—Com que es fa amb vós?

—Sí: l'any passat hi vaig tenir un fill.

—Vós?

—Jo, sí. Una nit, a l'estiu, que ens vàrem quedar al ras.

Jo m'he quedat de pedra. El cap em roda. No sé on sóc. Vuitanta-nou anys, una noia jove, un fill!

Quan ell ens deixa, perquè l'ha cridat el cafeter, la noia, que ha vingut a seure amb nosaltres i pren un vas de llet i hi suca pa — una noia pàl·lida, amb els ulls blaus, amb els cabells d'un ros brut, amb la roseta mallar als pòmuls —, em mira i em somriu.

Jo li dic:

—Però vostè!... Vostè és jove!... Ell és vell, no té cap atractiu.

Torna a somriure i diu amb una veu de pena:

—Sí que en té: és bo, és desgraciat, és pobre...

LLUÍS CAPDEVILA

"Maricel-Park"

Una nota d'europèisme, d'universalisme, de cosmopolitisme, de magnificència, volen uns ciutadans nostres posar damunt la muntanya de Montjuïc, suara ennoblida per l'esclat esplendorós de l'art, de la ciència, del treball; per l'Exposició del 1930.

"Maricel-Park", que serà emplaçat en la vessant que mira la ciutat i la nostra mar blava, ocuparà 75.000 metres superficials.

Quatre esplanades esplèndides formaran el conjunt topogràfic. En les dues primeres s'instalarà una fira d'atraccions de gran novetat. La tercera serà un "Barri Xipès", atapeïda d'exotismes i notes bigarrades, de tots els colors.

A la part alta, un Teatre Grec. Acoblat al Teatre, hi haurà una pista per patinar, hockey, i donar-hi festes i balls de verbena.

Es un projecte de realització immediata. Elements d'alta solvència moral i material són al davant d'aquesta obra. Alguns força coneguts del nostre poble.

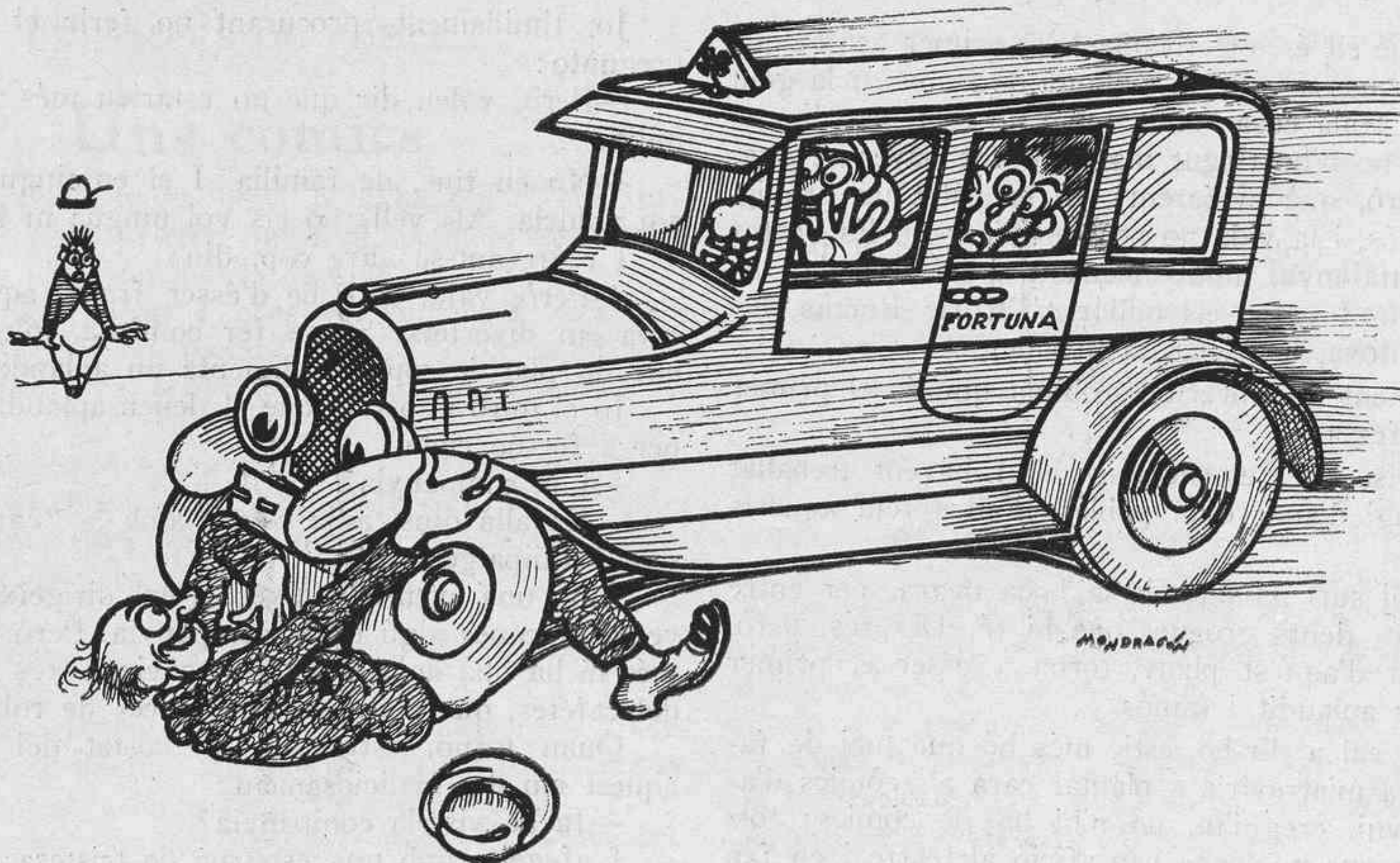

NOVETATS

Si abans no s'hagués estrenat "El carrer", d'Elmer L. Rice, "Tant se val", l'obra nova d'Avelí Artís, sense entusiasmar-nos, ens hauria plagut força. Però el senyor Avelí Artís no ha tingut sort: s'ha estrenat abans "El carrer", i, posats a triar, ens quedem amb aquesta obra i no amb "Tant se val".

No vol dir això que es tracti d'un plagi manifest. Déu nos en guard d'ésser tan mal pensats! Segurament el senyor Artís no coneixia l'obra d'Elmer L. Rice. Potser no coneix ni l'anglès. I consti que això no és dit amb ganes d'ofendre: hi ha tanta gent que no coneix l'anglès.

Però el fet és que entre "El carrer" i "Tant se val" hi veiem nosaltres coincidències fatals que en res no afavoreixen l'autor de "Les pobres dones" i "Daniel o l'optimisme". En

L'atropellat, content

—Tant temps que esperava la fortuna, i té, ara m'ha vingut!

“El carrer” i en “Tant se val” l'ambient és el mateix i l'acció es descompon i desvia en diverses accions. Però això, aquesta similitud, fóra el de menys.

En “El carrer” hi ha un adulteri i el marit mata la dona i l'amant. En “Tant se val” hi ha un adulteri i, mentre els adúlterers estan junts, el marit, paleta, cau d'una bastida i es fereix mortalment. En “El carrer” hi ha un desnonament, i en “Tant se val” un embarg. En “El carrer” hi ha una malalta que pateix del cor, i en “Tant se val”, una altra malalta que pateix del cor. En “El carrer” hi ha una noia a la qual un home vol enganyar, i en “Tant se val” hi ha una noia a la qual ja han enganyat. En “El carrer”, en l'últim acte, hi ha un matrimoni que busca pis. En “Tant se val” hi ha una dona que busca pis. En “El carrer”, mentre cau el teló en el darrer acte, s'oeix un cor de nois. En “Tant se val”, al final de l'obra, s'oeix també un cor de nois.

Això, indubtablement, són coincidències que nosaltres no voldríem que existissin. O que existissin al revés, per a major honra i glòria del teatre català. Algun mal pensat creurà que són massa coincidències. Nosaltres, senzillament, creiem que el senyor Avelí Artís ha tingut la desgràcia que abans que “Tant se val” s'estrenés “El carrer”.

I ara deixem les comparacions—i consti que les deixem amb gust, perquè ens plau més elogiar que blasmar—, i anem a “Tant se val”. En “Tant se val”, indubtablement, hi ha encerts: de diàleg, de tipus, de situació... El tipus de Cisco, quan empra un llenguatge retòric, es falseja. En canvi, quan l'autor s'oblida de fer-ne un gran home, és quan pren més humanitat i grandesa.

Els altres—fora de l'interpretat pel senyor Galceran, purament episòdic—estan apuntats amb agulles i esdevenen borrosos. Hi ha un tipus d'urbà, castellà, molt ben vist. El senyor Artís demostra grans condicions pel castellà.

La presentació, molt digna, molt justa, mereixedora d'elogi. En la interpretació—excel·lent per part de tota la companyia, cada vegada més disciplinada—, cal destacar els noms de les senyores Morera, Baró, Fornés, Calleja, i Peris, i el dels senyors Gimbernat, Aymerich, Galceran, Torrents i Martí.

Aquells ocells que només canten al final dels actes ens van agradar molt.

ESPANYOL

“Conquista'm el marit” és el títol del vodevil d'autor anònim que ha adaptat al català Ramon Portusach. El vodevil és un vodevil més, amb els tipus i les situacions de tants altres vodevils.

Però Ramon Portusach, en adaptar-lo, l'ha sabut vestir d'una roba graciosa i brillant que el converteix en una cosa nova.

El públic hi riu molt. En un vodevil—cal saber situar-se—no s'hi ha d'anar a cercar altra cosa sinó que hi rigui el públic. Això ho aconsegueix abastament “Conquista'm el marit”, de Ramon Portusach. En l'èxit de rialles hi ajuda notablement la companyia de Josep Santpere.

TALIA

Marcellí Domingo ha escrit la seva primera obra dramàtica catalana. Aquesta obra es titula “Els prínceps caiguts”.

Marcellí Domingo, gran polític i formidable articulista, no té, en canvi, sort en el teatre. En les tres o quatre obres que ha estrenat en castellà i en aquesta que ha donat a l'escena catalana, hi ha un gran tema dramàtic, un gran tema dramàtic que ell no resol amb prou nervi. Li falla, a més, la mecànica.

Així ha passat amb “Els prínceps caiguts”. El tema, que recorda el d'una novella d'Alfons Daudet, oferia un gran inte-

rès i un gran dramatisme. Marcellí Domingo no n'ha tret el profit que se'n podia treure.

Sense que això vulgui dir que es tracta d'una obra dolenta, d'una de tantes obres del teatre taujà i analfabet. Si hagués estat així, potser hauria tingut un gran èxit.

No, no. “Els prínceps caiguts” és una obra digna i honrada que conté innegables bellesa, innegables encerts. Encerts i bellesa que el públic—com de costum d'un cert temps ençà—no ha sabut apreciar.

OLYMPIA

L'èxit obtingut per l'opereta d'Enrico Pancani i Piero Orтали “L'amante nuova”, ve a demostrar-nos que aquest gènere, quan té qualitat, no és tan mort com diuen. Si ara, en els escenaris de parla espanyola, tornava a sortir una “Viuda alegre”, un “Comte de Luxemburg”, una “Princesa de la Czar-estat així, potser nauria tingut un gran èxit.

“L'amante nuova” és una opereta amb totes les característiques del gènere: alegria, lleugeresa, vistositat, música fàcil, dones boniques. És natural, doncs, que hagi tingut un èxit. L'obra, a més a més, té números de revista que la fan més atractiva.

La interpretació, perfecta per part de tota la companyia, sobre tot de la senyora Milly i del senyor Orsini, artista molt notable al que ja havíem aplaudit quan vingué amb Inès Lidelba.

CIRC BARCELONÈS

No podem parlar—per manca de temps—de l'obra d'Angel Pestaña, “La ciudad”, estrenada en aquest teatre. Avancem, però, que obtingué un gran èxit.

La setmana vinent donarem més detalls.

A. S. M.

L'arquebisbe de Malta ha fet llegir, a totes les esglésies, una pastoral en la qual diu que tots els qui votin a favor del primer ministre incorreran en pecat mortal.

Vet aquí un alt exemple que brindem als bisbes i arquebisbes espanyols: tots els qui votin per la República—poden decretar—incorreran en pecat mortal.

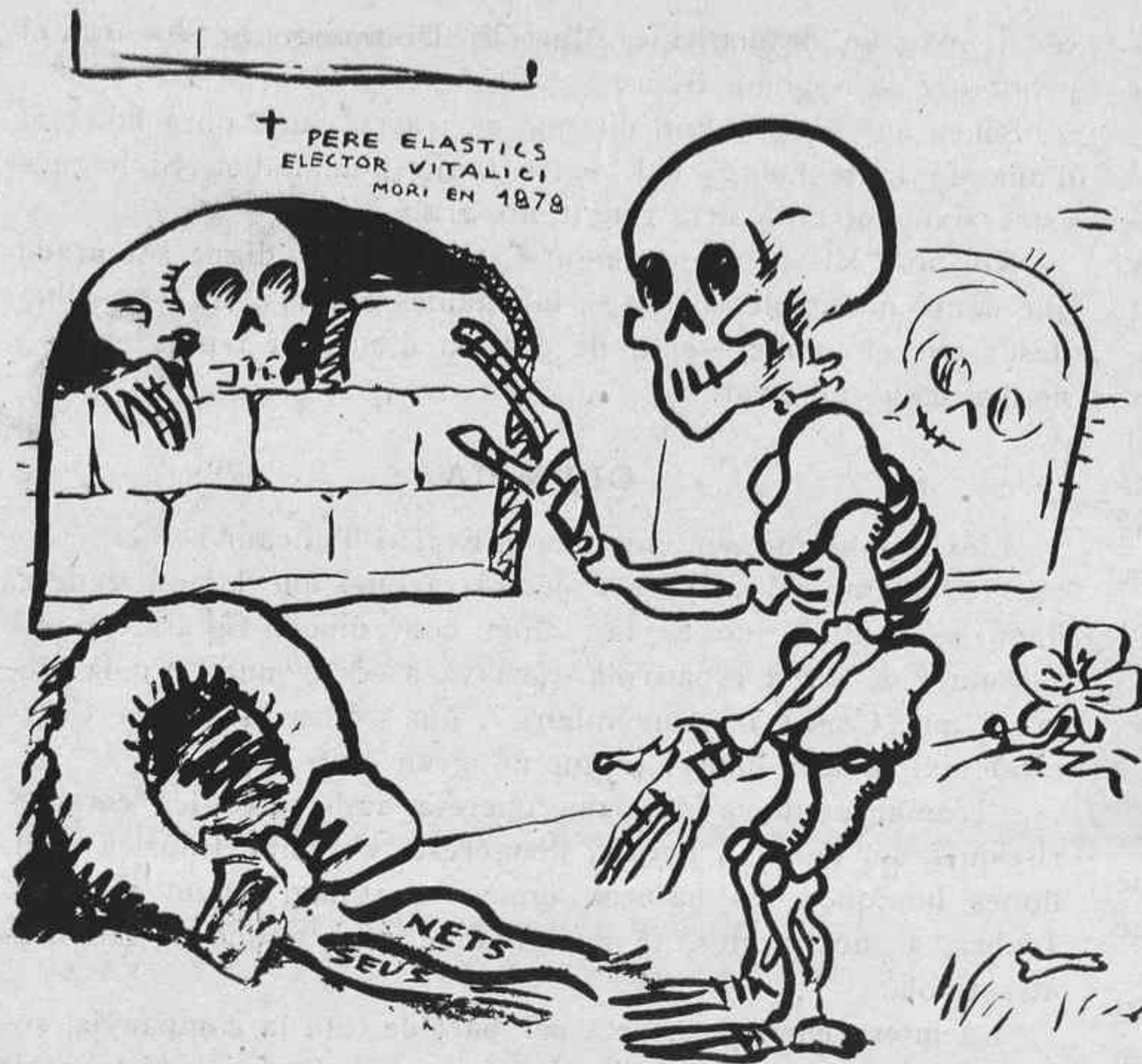
Però, deia un poeta, és tan dolç el pecat!...

Un príncep persa, ex-primer ministre, ha estat condemnat a quatre mesos de presó, privació dels drets polítics i una multa de 1.100 lliures esterlines.

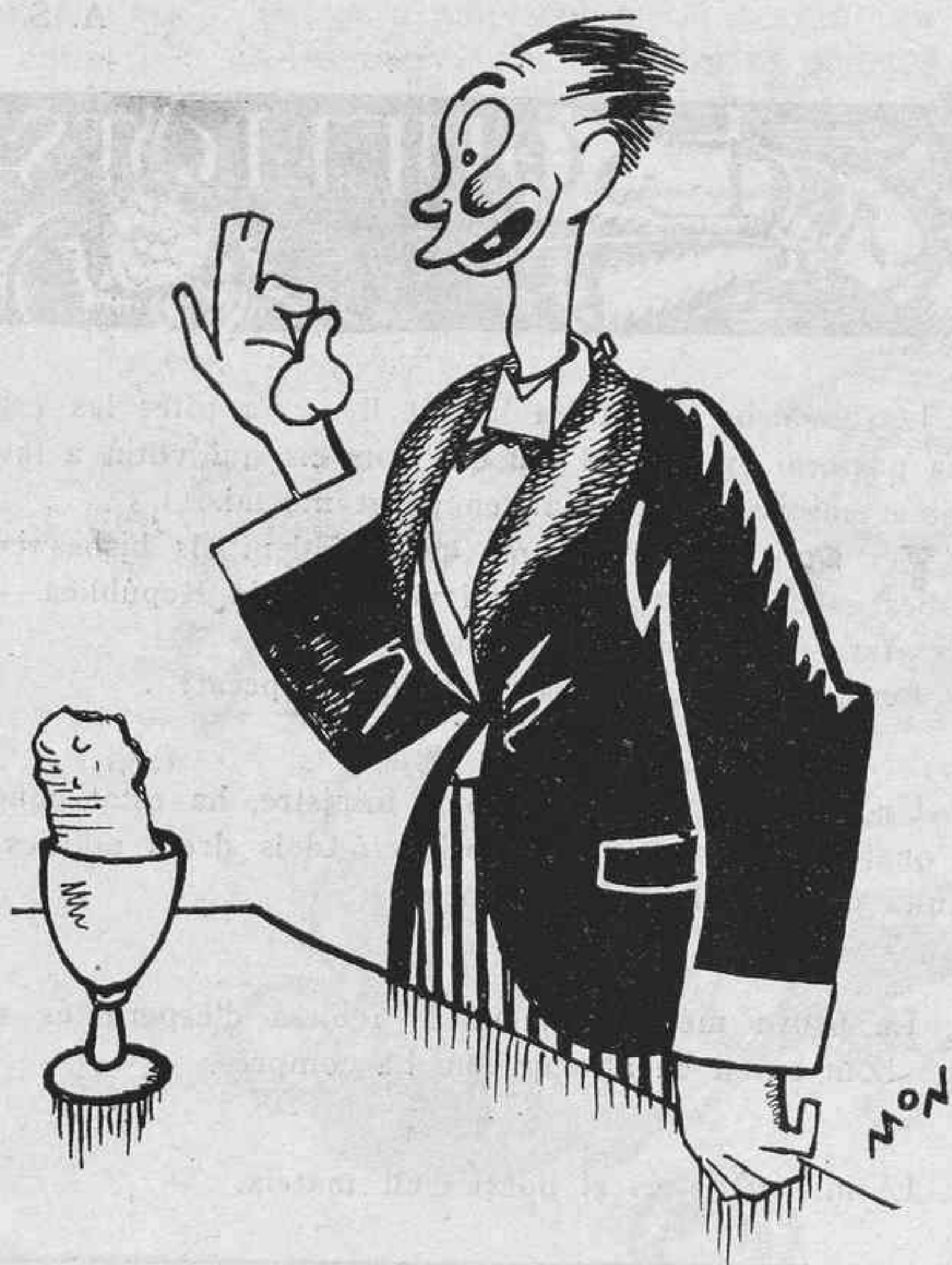
La prova més manifesta de feblesa d'esperit és sostenir que hom entén bé allò que no ha comprès.

El misantrop és el botxí d'ell mateix.

Demà, dissabte, compreu
“La Campana de Gràcia”
 Número de palpitant actualitat - Preu 10 cts.

—Diu que faran un nou cens.
—Ja era hora que ens deixessin tranquils: sempre ens feien votar.

PROFESSIÓ DE FE

—I per acabar, senyors, els diré que per dedicar-se a la política, la fidelitat no té importància... lo que en té és canviar de camisa sempre que sigui necessari.

Tenim notícies de la propera sortida d'una revista en català (no catalana, eh?) amb el títol de "Clarinet". Serà una edició més d'un tal "Carlos" Sanahuja, que ens té acostumats a coses molt dolentes.

La nostra joventut no s'ha de deixar enganyar. Aquest senyor, durant la dictadura, publicà periòdics addictes a ella. El delatem, i creiem fer un bé als qui ignoren el sovintejat "situacionisme" de l'esmentat individu.

Contràriament al que s'havia dit (inclús publicat per la Delegació d'Hisenda), els rebuts de la contribució del present trimestre (26n. de 1930) no aniran augmentats amb el 25 per 100 de recàrrec com a arbitri extraordinari de l'Exposició.

No ens fem, per això, il·lusions. Haurà de pagar-se un deu per cent de recàrrec per aquell concepte, en el proper trimestre (3r. de 1930), i, segons es diu, aquest import serà pagat una sola vegada. No faltaria més!

Creiem arribada l'hora d'acabar-se d'una vegada aquesta estrangulació del contribuent, oi més, quan per altres bandes segueixen en peu tots els impostos indirectes de l'Exposició, com taxes, segells, sobrepreus i altres petiteses que diàriament sumen milers de pessetes, que paguem els pobres mortals que ens havem "beneficiat" del certamen.

El dia primer de maig va morir En Josep Maria Roca, metge notable i català conseqüent.

Havia estat president de la Unió Catalanista i de l'Ateneu Barceloní. Fou entusiasta estudiador de les coses pàtries i prengué part activa en els Jocs Florals. Deixa moltes obres històriques, mèdiques, i un sens fi d'articles escampats per la premsa local i forana.

Nascut l'any 1863, comptava, ara, 67 anys.

Bon orador, amant del recte procedir, posseïa una condecoració del govern francès per llurs simpaties aliades en la guerra del 1914 al 1918.

Josep Maria Roca estimava la pàtria i ho havia demostrat en moltes campanyes.

Catalunya perd un dels seus homes amb el traspàs d'aquest patri.

Un èxit, veritable èxit, el festival benèfic pro-reclosos de la nit del dimarts al "Teatre Novetats".

El governador ha manifestat que ni durant ni després de la Festa dels Jocs Florals no va ocórrer cap incident. Afegí que mentre es celebraven, **només hi havia pels voltants del Palau de la Música Catalana una parella de policies.**

Diuen que l'exèrcit xinès és el que té més banderes. Se'n compta una per cada vuit soldats.

Actualment baten ells el rècord. Mig any enrera, la U. P. els guanyava. Almenys en tenien una per cadascú.

La "Gaceta" de Madrid ha publicat la cessantia dels exministres de la dictadura Calvo Sotelo, Aunós i Comte de los Andes, però se'ls concedeix un haver de 10.000 pessetes anuals.

Sens dubte se'ls paguen els grans serveis que feren a la nació.

El governador de Tarragona ha fet unes curioses declaracions. Sembla que els representants del poder a Catalunya tenen interès a barrejar els lamentables incidents de la nit del 26 amb el moviment polític actual, i ja parlen d'adoptar una

actitud de regressió sota la capa de garantir la llibertat a la nostra terra.

Nosaltres som dels que creiem que parlar de la llibertat a cops de sabre és riure's d'ella i befar-la.

Van desapareixent els periòdics pupins.
Estan convençuts que no ens fan cap falta.

El governador de Bilbao ha condonat la multa que anteriorment imposà al diari "Euzkadi".

Felicitem ambdues parts.

Entre els Ajuntaments que han sol·licitat hissar la bandera catalana, hi ha el de Sabadell.

A. F.—Defectuós, molt defectuós. També, massa llarg.

R.—Us diem amb franquesa que no és el vostre camí el de la poesia. De lo altre, entesos.

E. R. V.—No està prou bé. Procureu llegir força el nostre

idioma; d'aquesta manera us serà més familiar i no empreneu conceptes que si en el parlar s'utilitzen, escrivint són blasfemes.

A. G.—Magnífica lletra! Molt millor que els versos, els quals no són publicables. Proveu altres coses. Procurarem complaure-us.

J. N. C. (Torelló).—Aquesta poesia, com a cuplet, seria acceptable. D'altra forma, no li hi trobem.

S. G. de B.—Ens abstenim de publicar els comunicats que rebem, per la manca d'espai. No trobeu estrany, doncs, que no us complaguem. La premsa diària és lloc més a propòsit que les nostres pàgines.

J. M. G.—Ho hem passat a "La Campana". Si deixen, ho publicarem allà.

J. T. (Prat).—Sense gramàtica—dieu—i nosaltres hi afegim: Que si no ens ho dieu cantant, no us havem entès.

Ll. R. C.—Si no ho veieu publicat, és per allò de les causes contràries a la voluntat.

V. C.—Anirà.

E. R. T.—En cartera; no us assegurem, però, quan el publicarem. Estem carregats de versos.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

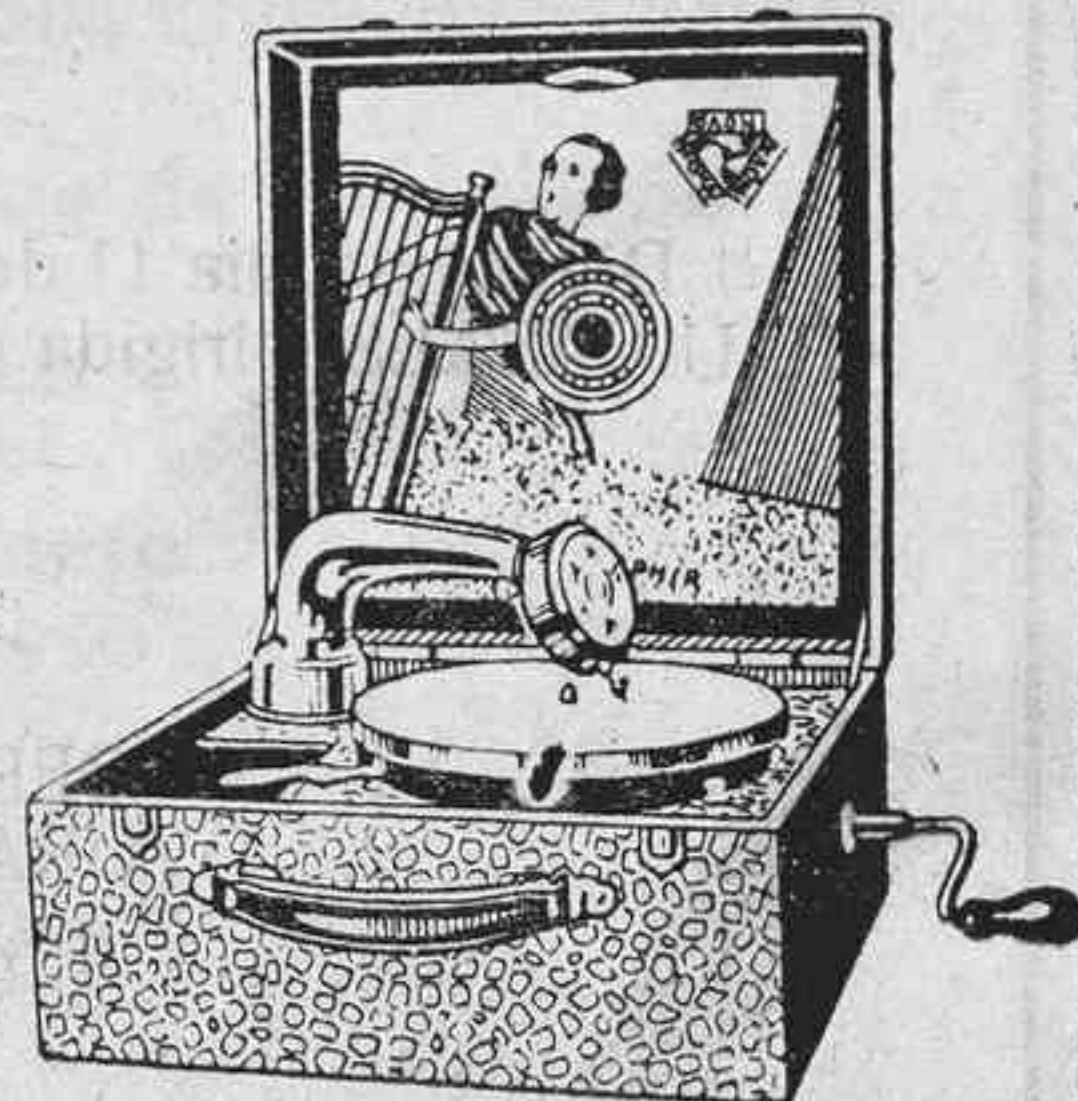
Imp. L'ESQUELLA i "La Campana", Om, 8, Barcelona

OFERIM GRATUITAMENT

UN OBSEQUI DE PARIS
a elecció dels afortunats

1000 FONÒGRAFS

1000 APARELLS DE T. S. F.

com a propaganda, als 1000 primers lectors de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA que trobin la solució exacta al jeroglífic que va a continuació, i es conformin amb les nostres condicions. Reemplaceu els punts per les lletres que falten i trobareu els noms de tres ciutats d'Espanya.

M. D. I.

B. R. E. O. A

B. L. A.

Remeteu aquest anunci, completat, als

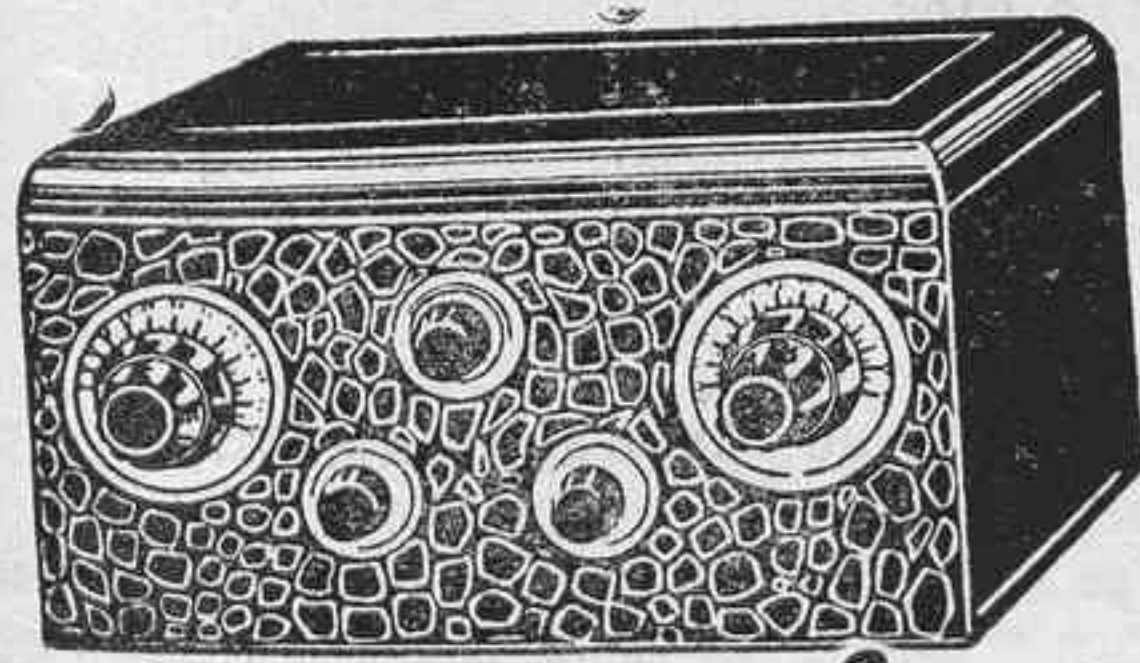
Establiments EMYPHONE

SERVEI N.º 5100 A.

17, rue Sedaine - PARIS (França)

Adjunteu un sobre, posant-hi clarament el nom i l'adreça

NOTA.—La correspondència per a l'estranger cal franquejar-la amb un segell de 40 cèntims

Exposició de Barcelona 1930

Oberta des de les 10 del matí, fins les 9 de la nit.

Preu d'entrada al recinte 1,05 pessetes

PALAU d'ART MODERN

Obert de les 10 del matí a dos quarts de sis de la tarda. ENTRADA GRATUITA

POBLE ESPANYOL

Obert des de les 10 del matí, fins les 9 de la nit

Preu d'entrada, 0,55 pessetes

PALAU DE LES MISSIONS

Oberts de 10 a 1 del matí i de tres a vuit de la tarda

Preu d'entrada 0,50 pessetes

PAVELLÓ REIAL

Obert des de les 10 a la 1 del migdia i des de les 4 fins les 7 de la tarda

ENTRADA GRATUITA

PALAU D'AGRICULTURA

ENTRADA GRATUITA

Diumenge, dia 11 de maig, a les sis de la tarda, segon concert simfònic per l'Orquestra PAU CASALS, dirigida pel seu il·lustre fundador.

PROGRAMA

Primera part

1. — WEBER
2. — DVORAK

OBERON (Obertura).
CINQUENA SIMFONIA EN MI MENOR
(Dita del nou món: en 4 temps).

Segona part

3. — MORERA
4. — WAGNER

SERRA AMUNT (Sardana).
ELS MESTRES CANTAIREs (Obertura)

No s'executarà cap obra fora de programa.
Prohibida la circulació per la sala durant el concert.

PREUS

Circulars platea numerades	4 ptes.
Butaca volant platea numerada.	4 »
Cadires platea sense numerar	1 »
Butaca davantera pis numerada	2 »
Butaques pis numerades	1 »
Llotges amb sis entrades	25 »

NOTA — Despatx d'entrades i localitats, a la taquilla oficial de l'Exposició, Unió Musical, de 4 a 7 de la tarda, i Centre de Localitats.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

Llibres Catalans

Estat Espanyol, Societat Anònima

Per M. Rubió Tudurí i N. Martí . . . Ptes. 4,—

Els exiliats de la Dictadura

Per Francesc Madrid . . . . . Ptes. 4,—

La Dolorosa

Per Ventura Gassol . . . . . Ptes. 2,—

Revisió de valors del segle Dinou

Per Pere Coromines . . . . . Ptes. 4,—

Com vaig assassinar Georgina

Per Domènec Guansé . . . . . Ptes. 3,50

Les dictadures dels nostres dies

Per Andreu Nin . . . . . Ptes. 5,—

La vida d'En Joan Gralla

Per Amador Garrell . . . . . Ptes. 3,—

Poesies. Volum III d'Obres completes

Per Ignasi Iglésies . . . . . Ptes. 3,—

Venus i els bàrbars

Per Lluís Capdevila . . . . . Ptes. 3,50

Les llàgrimes de Sant Llorenç

Per Pere Coromines . . . . . Ptes. 4,—

Llibres Castellans

Grandezas y miserias de España

Por G. Clemenceau . . . . . Ptas. 6,—

Sagasta o el político

Por el Conde de Romanones . . . . Ptas. 5,—

El espejo de la muerte

Por Miguel de Unamuno. . . . . Ptas. 1,50

Figuras de España

Por Darío Pérez. Prólogo de S. Alba. Ptas. 6,—

Algo (nueva edición)

Poesías de J. M. Bartrina . . . . . Ptas. 6,—

Atlántida

Por J. Verdaguer. Trad. de Juan Ors. Ptas. 5,—

De la Dictadura a la República

Por López Ochoa . . . . . Ptas. 5,—

Aguilas y garras

Por el Comandante Franco. . . . . Ptas. 6,—

Medio siglo de teatro infructuoso

Por Luis Ruíz Contreras. . . . . Ptas. 5,—

El sentimiento catalanista

Por Juan Maragall . . . . . Ptas. 1,—

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

Hostes vingueren ....

— Benvinguts sieu, a casa vostra!..